

Krausz Károly

Ez a második férjem, Krausz Károly. A kép Győrött készült az 1960-as években. Ismertem a második férjemet még háború előttről. Krausz Károlynak hívták. 1903-ban született és 1983-ban halt meg. Összehozott bennünket az a tudat, hogy ő volt utoljára együtt az első férjemmel, tudott mesélni róla, és valahogy összekeveredtünk, ő is egyedül volt, én is egyedül voltam. Ő is nős volt, két gyönyörű kislánya volt, akik nagyon szépek voltak, okosak. Akkor már nem vettek föl a gimnáziumba zsidó lányokat, de annyira okos volt ez a kislány, hogy a zsidó iskola tanárai küldöttséggel mentek a gimnáziumi igazgatóhoz, hogy ezt a lányt muszáj fölvenni. Akkor már angolul beszélt, 10 éves volt. És föl is vették. De hát erre nem került sor, mert ugye júniusban deportáltak bennünket, és ő akkor fejezte be az elemit. Meghalt a felesége, és két gyönyörű kislánya is. Úgyhogy újra elkezdtük közösen az életet. Nem szerettem Győrt soha, utána meg pláne nem szerettem, hogy ez a sok borzalom történt velünk, de mégis ott ragadtunk. A második férjem is kereskedelmiben végzett, és egy nagy megyei vállalatnál volt főkönyvelő a háború után, a háború előtt pedig egy eléggé híres malomban, a Back-malomban [Back Herman-féle hengermalom. -- A szerk.], ami egy báróé volt, volt cégvezető. 1947-ben házasodtunk össze. Polgári esküvő volt. Mi nagyon jóban voltunk a győri főrabbiával, aki aztán Bécsbe került főrabbinak. 8 hónapos terhes voltam, és gyakran járt hozzánk. Egyszer eljött, és csináltam valami vacsorát -- ő ugyan csak kósert evett, nálunk nem volt kóser, de azért megette, vallásos volt, de erre nem adott -, és akkor két baráti házaspár is ott volt nálunk, és ott megtartotta az egyházi esküvőt. Úgyhogy pap által is meg lettünk áldva, de az ő kérésére valóban, mert egyikünk sem ragaszkodott ehhez. A nagyünnepeket megtartottuk, mint a Kol Nidre este, akkor csináltunk vacsorát is, elmentünk a templomba. Szegény férjem egész nap böjtölt, én mindig csak a mázkiig böjtöltem. A gyerekeim ezt tudomásul vették. Szédereste mindig volt nálunk is. A háború előtt még sokkal több szédereste volt, mert a nagyszülőknél voltunk, egyiknél, másiknál, mind a két este voltunk [A diaszpórában Pészah ünnepének első két estéjén tartják a széderesti szertartást. Izraelben Pészah hét napig tart, a diaszpórában viszont nyolc napig. Az ősi Izraelben a hónapok kezdetét, az újhold megjelenését Jeruzsálemben figyelték. A hegyek csúcsain őrségek tanyáztak, s ezek azonnal továbbították a

híreket a babilóniai és perzsiai hitközségnek, akik az újhold megjelenéséről még azon az éjjel értesültek. Az őrségek nappal füst-, éjszaka pedig tűzjeleket adtak tovább egyik hegyről a másikra. Ez a rómaiak alatt lehetetlenné vált, és a bizonytalanság elkerülése érdekében azóta bizonyos ünnepek egy nappal tovább tartanak a diaszpórában mint Izraelben.- A szerk.]. Háború után már csak a baráti házaspárok jöttek össze, és úgy tartottuk a szédert. Ez aztán egyre jobban elmaradt, amit nagyon bánok. Semmilyen pártban nem voltunk. Ebből semmi probléma nem volt, a férjem baloldali volt, én is baloldali vagyok, és miután ő vezető állásban volt, többször próbálták agitálni, hogy lépjen be a pártba, de ő ezt nem tette.